

Onderwerp

Instemming met Voorkeursvariant Rivierklimaatpark IJsselpoort

Datum 14 juli 2026

Thema programmabegroting ????

Portefeuillehouder Paul Hofman

Zaaknummer ????

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over de vaststelling van het Voorkeursalternatief Rivierklimaatpark IJsselpoort.

Inleiding

In het project Rivierklimaatpark IJsselpoort (RKP) werken de gemeenten Rheden, Arnhem, Zevenaar, Duiven en Westervoort, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie Gelderland, het waterschap Rijn en IJssel en Natuurmonumenten sinds 2017 samen aan een integraal plan voor de IJssel en haar uiterwaarden, vanaf de IJsselkop bij Westervoort tot aan Giesbeek. Voor de gemeente Rheden vallen voormalig terrein De Groot en de uiterwaarden Rheden in het plangebied.

Samenwerken resulteert in een synergie die het mogelijk maakt om verschillende doelen succesvol in samenhang te realiseren. De doelen binnen RKP zijn gericht op: veilige waterafvoer, ecologische waterkwaliteit, natuur, bevaarbaarheid, regionale economische ontwikkeling, ruimtelijke kwaliteit en recreatie.

Volgens de Omgevingsvisie van de gemeente Rheden zijn de rijke cultuurhistorie en de fraaie natuur en landschappen belangrijke kernwaarden. Het RKP sluit aan bij deze kernwaarden en geeft hier invulling aan door o.a. ontwikkeling van kruidenrijk grasland in de uiterwaarden en deze voor recreatief medegebruik beter toegankelijk te maken. Klimaat adaptief door de aanleg van een 'groene rivier' tussen het voormalige steenfabrieksterrein en de dijk met behoud van de historie van de plek.

Wat voorafging

Vanaf 2020 zijn een aantal belangrijke stappen gezet richting de vaststelling van het VKV door de stuurgroep. Onderstaand een overzicht daarvan.

Maart 2020	De Stuurgroep RKP heeft een voorkeursalternatief (VKA) vastgesteld en geborgd in een intergemeentelijke structuurvisie. De gemeenteraad van Zevenaar en de gemeenteraden van de vier andere betrokken gemeenten, hebben deze intergemeentelijke structuurvisie vastgesteld.
Oktober 2020	Door de minister is de Voorkeursbeslissing genomen. Daarmee is de basis gelegd voor de planuitwerkingsfase van RKP.
November 2020	Ondertekening Samenwerkingsovereenkomst planuitwerking Rivierklimaatpark IJsselpoort door college van B&W van de gemeente Rheden.
December 2024	De Stuurgroep heeft ingestemd met het Startdocument Planuitwerkingsfase (onderzoeksopzet en participatieaanpak). Daarna hebben de bevoegde gezagen, Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en gemeente Rheden het Startdocument in januari 2025 vastgesteld.
2025	Diverse varianten voor het RKP zijn integraal beoordeeld. Voor elke variant is een integrale beoordeling uitgevoerd (zie bijlage 4 Variantennota). Tussentijds zijn de resultaten voorgelegd aan de ambtelijk opdrachtgevers en de Stuurgroep. Het eindresultaat is het de voorliggende Voorkeursvariant.
Juni 2026	De Stuurgroep stelde de Voorkeursvariant vast en vraagt instemming van het college van de gemeente Rheden.

Voorkeursvariant

Voor het project Rivierklimaatpark IJsselpoort zijn verschillende varianten onderzocht en beoordeeld op doelbereik en effecten. De voorkeursvariant vormt het uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het ontwerp en de ruimtelijke procedures die nodig zijn om het project uit te voeren.

Beoogde Impact

Met de VKV worden onder meer de volgende doelen bereikt:

WATERVEILIGHEID	Om het water bij hoogwater beter te laten doorstromen wordt op deze plek extra ruimte voor de rivier gecreëerd. Tussen het voormalige steenfabrieksterrein en de dijk wordt een 'groene rivier' aangelegd. Met deze ingreep wordt zeker 50% van de vereiste opgave van 10 cm waterstandsverlaging behaald.
Natuurontwikkeling	Realisatie van 6 ha extra oobos en versterking van de natuur waaronder de realisatie van een hoogwatervluchtplaats op voormalig terrein De Groot, ontwikkeling van kruidenrijk grasland, aanleg van natuurvriendelijke oevers, meer biodiversiteit door herinrichting van de uiterwaarden van o.a. Rheden, ruimte voor natuur inclusieve landbouw, Landschappelijke versterking in het gehele plangebied.
Scheepvaart	Zes van de acht scheepvaartknelpunten worden aangepakt.
Recreatieve voorzieningen	Wandel- en fietspaden, uitzichtpunten en entrees tot de uiterwaarden worden aangelegd. Deze verbeteren de toegankelijkheid en beleving van de uiterwaarden. Op voormalig Terrein De Groot is ruimte voor ontwikkeling van dag en verblijfsrecreatie. Bij de snelwegaansluiting en de onderdoorgang richting Rheden komt een kleinschalige entree van het gebied.
Maatwerkoplossing voor voormalig terrein De Groot	Door aangescherpte regelgeving 'Water en bodem sturend' zijn nieuwe gebouwen in de uiterwaarden slechts bij uitzondering toegestaan. Voor het RKP geldt deze uitzondering en is een maatwerkoplossing mogelijk. Binnen het RKP zijn 9 initiatieven aangemerkt als maatwerk, waaronder het voormalig terrein De Groot in Rheden.
Rheden uiterwaarden	Hier wordt ingezet op behoud en versterking van de bestaande waarden, ontwikkeling van kruidenrijk grasland en voortzetting van agrarisch medegebruik.

Waarom hebben wij het Voorkeursalternatief Rivierklimaatpark vastgesteld?

Met het vaststellen van de Voorkeursvariant wordt een belangrijke stap gezet richting realisatie van de door de gemeente Rheden en overige partners beoogde doelen.

Financiën

In de Samenwerkingsovereenkomst met de betrokken overheden zijn afspraken gemaakt over de financiële bijdragen van de partners aan de uitvoering van de maatregelen. Gezamenlijk vormen deze bijdragen het taakstellend budget voor de uitvoeringsfase. Het uitgangspunt is dat partijen naar rato van hun belang en doelen bijdragen aan het project. In de SOK zijn afspraken gemaakt over indexering. De bijdrage van de gemeente Rheden bestaat uit de inzet van ambtelijke capaciteit.

Participatie en communicatie

De vaststelling van de VKV wordt na instemming van alle partners gezamenlijk gecommuniceerd (nieuwsbrief en website). Belanghebbenden worden via passende communicatiekanalen en waar nodig persoonlijk geïnformeerd.

Vervolg

Na vaststelling van het VKV wordt een gedetailleerde planning opgesteld en de variant uitgewerkt tot een vergunbaar ontwerp.

Om het VKV uit te kunnen voeren, is een aantal ruimtelijke besluiten nodig. Voor de gemeente Rheden betreft dit het opstellen en vaststellen van een Omgevingsplan voor voormalig terrein De Groot en omgeving. Het Omgevingsplan voor voormalig terrein De Groot zal te zijner tijd voor vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Bijlagen

1. Beslisnota Voorkeursvariant RKP
2. Ontwerpnota VKV RKP
3. Variantennota RKP
4. Factsheets VKV RKP

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris